

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อให้การส่งเสริมความสมานฉันท์และป้องกันความขัดแย้งที่จะนำไปสู่ความรุนแรงตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การเสริมสร้างความสมานฉันท์” หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ ที่นำไปสู่การป้องกันแก้ไขและจัดการกับปัญหาข้อพิพาทและความขัดแย้งในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับบุคคลและที่สืบเนื่องจากกฎหมายและนโยบายสาธารณะ โดยรวมถึงการส่งเสริมแนวทางในการป้องกันแก้ไขและจัดการกับปัญหาข้อพิพาทและความขัดแย้งด้วยสันติวิธีในรูปแบบต่าง ๆ การส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือก และการสร้างสันติวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นภายใต้หลักการและแนวทางการมีส่วนร่วม สันติวิธีและความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ

“กระบวนการยุติธรรมทางเลือก” หมายความว่า กระบวนการจัดการกับปัญหาข้อพิพาทและความขัดแย้งที่อาศัยบุคคลผู้เป็นกลางมาช่วยเหลือ กำกับหรืออำนวยความสะดวกเพื่อให้คู่พิพาทได้เจรจาตกลงในปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันแทนการฟ้องร้องต่อศาล

“ยุติธรรมชุมชน” หมายความว่า ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีส่งเสริมสนับสนุนหรือกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในการป้องกันแก้ไขและจัดการ

กับปัญหาข้อพิพาทและความขัดแย้ง เยียวยาความเสียหายให้กับผู้ได้รับผลกระทบและมีส่วนร่วมในการสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในชุมชน

“ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์” หมายความว่า ปรัชญาในการอำนวยความสะดวกที่ต้องการให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากปัญหาข้อพิพาทและความขัดแย้งได้มีส่วนร่วมในการแสวงหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน โดยทำให้ผู้เสียหายมีโอกาสดำเนินการเยียวยา และผู้กระทำผิดมีโอกาสดำเนินการชดเชยความเสียหายที่ตนเองได้กระทำ อันมีเป้าหมายสุดท้ายไปสู่การสร้างสมานฉันท์ในสังคม

“การสร้างสันติวัฒนธรรม” หมายความว่า แบบแผน ประเพณีหรือวิถีชีวิตที่ปฏิเสธความรุนแรงทุกชนิด โดยเน้นความเอื้ออาทร ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ความคิดเชิงบวก การสานเสวนาหรือหันหน้ามาพูดคุยกัน และตระหนักถึงคุณค่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อให้เกิดความสมานฉันท์

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คสช.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อัยการสูงสุด เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า นายกสภานายความ และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินแปดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่มีบทบาทและมีความรู้ความเข้าใจหลักการและแนวทางเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขและจัดการกับปัญหาความขัดแย้งและข้อพิพาทด้วยสันติวิธี การสร้างสมานฉันท์ กระบวนการยุติธรรมทางเลือก ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การประชาเสวนา และธรรมาภิบาล เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และเลขาธิการอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งวาระคราวละสี่ปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่มีการกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) นายกรัฐมนตรีให้ออก
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ ๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบายและแนวทางการเสริมสร้างความสมานฉันท์

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี เพื่อให้เอื้อต่อการเสริมสร้างความสมานฉันท์

(๓) จัดทำแผนแม่บทและยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๔) ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน และงบประมาณเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์อย่างต่อเนื่อง

(๕) ส่งเสริมให้มีกระบวนการในการสร้างสันติวัฒนธรรม กระบวนการยุติธรรมทางเลือก ภายใต้หลักความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอำนวยความสะดวกภายใต้หลักยุติธรรมชุมชนในสังคมไทย

(๖) ส่งเสริมให้มีการดำเนินการวิจัยและพัฒนา ประชาสัมพันธ์ ฝึกอบรม และจัดกิจกรรมในระดับต่าง ๆ รวมทั้งดำเนินการโครงการนำร่องหรือโครงการทดลองใด ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายการเสริมสร้างความสมานฉันท์

(๗) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความสมานฉันท์ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการแก้ปัญหาคความขัดแย้งโดยสันติวิธี

(๘) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานของสำนักงาน

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๐) เชิญข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริง รวมทั้งเรียกเอกสารจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(๑๑) สรุปรายงานสถานการณ์และการดำเนินงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๒) ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความสมานฉันท์ ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๕ การประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ให้นำข้อ ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการเสริมสร้างความสมานฉันท์แห่งชาติเป็นหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ให้สำนักงานมีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสำนักงานและรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งเลขาธิการจากข้าราชการกระทรวงยุติธรรม

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการ งานวิชาการ งานการประชุม งานประชาสัมพันธ์ และงานเลขานุการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน

(๒) ติดตามสถานการณ์ ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน

(๓) ประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๑๒ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน นายกรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลาหรือนอกเวลาก็ได้

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงานจัดหาพนักงานตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อปฏิบัติงานในสำนักงาน

ข้อ ๑๔ ให้หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงาน

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานประมาณจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้ตามความจำเป็น

ข้อ ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี